

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА «ЛАНДШАФТОЗНАВСТВО»

1. Метою викладання дисципліни «Ландшафтознавство» є формування у студентів науково-світоглядні уявлення про ландшафтну сферу Землі як про сукупність природних та природно-антропогенних комплексів на її поверхні, зі складною просторовою будовою, що знаходяться в постійному розвитку, а також висвітлення можливостей практичного застосування результатів ландшафтознавчих досліджень на сучасному етапі розвитку людського суспільства.

2. Компетентності, якими повинні оволодіти здобувачі вищої освіти:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та біології і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі;

загальні компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність застосовувати набуті знання з предметної області, сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків з хімією, фізикою, географією відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство» в основній (базовій) середній школі; формує в учнів основи цілісної природничо-наукової картини світу через міжпредметні зв'язки з фізикою, біологією, географією, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природознавство».

3. Зміст навчальної дисципліни:

Лекції

Тема 1. Ландшафтознавство як наука.

Тема 2. Історія виникнення, сучасний стан та перспективи розвитку ландшафтознавства.

Тема 3. Ландшафтознавчі школи України.

Тема 4. Термін ландшафт: історія розвитку терміну, нові підходи до вивчення.

Тема 5. Поняття про структуру ландшафту.

Тема 6. Системний підхід при вивченні ландшафтів. Геосистеми. Природно-територіальні комплекси.

Тема 7. Класифікація ландшафтів.

Тема 8. Функціонування, динаміка і розвиток ландшафтів.

Тема 9. Закономірності та фактори фізико-географічної диференціації. Фізико-географічне районування.

Тема 10. Галузеві напрями дослідження ландшафтів.

Тема 11. Прикладне ландшафтознавство, людина і ландшафт.

Тема 12. Методи ландшафтних досліджень.

Тема 13. Ландшафтні територіальні структури.

Тема 14. Ландшафтне прогнозування.

Тема 15. Ландшафти України, їх вивчення в шкільному курсі географії. Регіональні дослідження ландшафтів (ландшафти Хмельницької області).

Практичні

Тема 1. Ландшафтознавство як наука.

Тема 2. Історія виникнення, сучасний стан та перспективи розвитку ландшафтознавства.

Тема 3. Ландшафтознавчі школи України.

Тема 4. Термін ландшафт: історія розвитку терміну, нові підходи до вивчення.

Тема 5. Поняття про структуру ландшафту.

Тема 6. Системний підхід при вивченні ландшафтів. Геосистеми. Природно-територіальні комплекси.

Тема 7. Класифікація ландшафтів.

Тема 8. Функціонування, динаміка і розвиток ландшафтів.

Тема 9. Закономірності та фактори фізико-географічної диференціації. Фізико-географічне районування.

Тема 10. Галузеві напрями дослідження ландшафтів.

Тема 11. Прикладне ландшафтознавство, людина і ландшафт.

Тема 12. Методи ландшафтних досліджень.

Тема 13. Ландшафтні територіальні структури.

Тема 14. Ландшафтне прогнозування.

Тема 15. Ландшафти України, їх вивчення в шкільному курсі географії. Регіональні дослідження ландшафтів (ландшафти Хмельницької області).

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 6 кредитів ЄКТС, 180 годин, у тому числі 60 аудиторних годин (30 лекційних, 30 практичних годин), 120 годин самостійної та індивідуальної роботи.

5. Форма підсумкового контролю: екзамен.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання цієї навчальної дисципліни: Придеткевич С. С. – кандидат географічних наук, старший викладач кафедри географії та методики її викладання.

7. Перелік рекомендованої літератури:

1. Воловик В. М. Ландшафтознавство : курс лекцій / В. М. Воловик. – Вінниця : О. Власюк, 2007. – 204 с.

2. Голованов А. И. Ландшафтоведение / А. И. Голованов, Е. С. Кожанов, Ю. И. Сухарев. – М. : КолосС, 2005. – 216 с.

3. Гродзинський М. Д. Ландшафтознавство : Навчальний посібник / М. Д. Гродзинський, О. В. Савицька. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 319 с.

4. Гуцуляк В. М. Ландшафтознавство : теорія і практика : навчальний посібник / В. М. Гуцуляк. – Чернівці : Рута, 2005. – 124 с.

5. Исаченко А. Г. Ландшафтоведение и физико-географическое районирование : Учебник / А. Г. Исаченко – М. : Высш. шк., 1991. – 366 с.

6. Казаков Л. К. Ландшафтоведение (природные и природно-антропогенные ландшафты) : Учеб. пособие. – М. : Изд-во МНЭПУ, 2004. – 264 с.

7. Марцинкевич Г. И. Ландшафтоведение : Пособие / Г. И. Марцинкевич. – Мн. : БГУ, 2005. – 200 с.

8. Міллер Г. П. Ландшафтознавство : теорія і практика : Навч. посібн. / Г. П. Міллер, В. М. Петлін, А. В. Мельник. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 172 с.

9. Міхелі С. В. Основи ландшафтознавства : курс лекцій для студентів географічних спеціальностей педагогічних вищих навчальних закладів. / С. В. Міхелі. – Київ – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2002. – 184 с.

10. Соболева Н. П. Ландшафтоведение : учебное пособие / Н. П. Соболева, Е. Г. Языков. – Томск : Изд-во Томского политехнического университета, 2010. – 175 с.

Допоміжна

1. Гродзинський М. Д. Пізнання ландшафту : місце і простір : Монографія. У 2-х т. / М. Д. Гродзинський. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. – Т. 1. – 431 с.

2. Гродзинський М. Д. Пізнання ландшафту: місце і простір: Монографія. У 2-х т. / М. Д. Гродзинський. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. – Т. 2. – 503 с.

3. Гуцуляк В. М. Геохімія ландшафту : Навч. Посібник / В. М. Гуцуляк. – Чернівці : Рута, 2004. – 83 с.

4. Гуцуляк В. М. Ландшафтна екологія : Геохімічний аспект : Навч. Посібник / В. М. Гуцуляк. – Чернівці : Рута, 2002. – 272 с.
5. Денисик Г. І. Водні ландшафти Поділля / Г. І. Денисик, Г. С. Хаєцький, Л. І. Стефанков. – Вінниця : ПП «Видавництво «Теза», 2007. – 216 с.
6. Денисик Г. І. Дорожні ландшафти Поділля / Г. І. Денисик, О. М. Вальчук. – Вінниця, ПП «Видавництво «Теза», 2005. – 178 с.
7. Денисик Г. І. Лісові антропогенні ландшафти Поділля / Денисик Г. І., Канський В. С. – Вінниця : ПП «ТД «Едельвейс і К», 2011. – 168 с.
8. Денисик Г. І. Природнича географія Поділля / Г. І. Денисик. – Вінниця : ЕкоБізнесЦентр, 2006. – 184 с.
9. Денисик Г. І. Рекреаційні ландшафти Поділля / Г. І. Денисик, В. М. Воловик. – Вінниця : ПП «Едельвейс і К», 2009. – 206 с.
10. Денисик Г. І. Селитебні ландшафти Поділля / Г. І. Денисик, О. І. Бабчинська. – Вінниця : ПП «Видавництво «Теза», 2006. – 256 с.
11. Денисик Г. І. Сільські ландшафти Поділля / Г. І. Денисик, А. Г. Кізюн. – Вінниця : ПП «ТД «Едельвейс і К», 2012. – 200 с.
12. Маринич А. М. Природа Украинской ССР : Ландшафты и физико-географическое районирование / А. М. Маринич, В. М. Пащенко, П. Г. Шищенко. – К. : Наук. думка, 1985. – 224 с.
13. Николаев В. А. Космическое ландшафтоведение : Учебное пособие. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1993. – 81 с.
14. Преображенський В. С. Ландшафты в науке и практике / В. С. Преображенський – М. : Знание, 1981. – 48 с.
15. Природа Хмельницької області / Під ред. К.І. Геренчука. – Львів : Вища школа. Вид-во Львів. ун-ту, 1980. – 152 с.
16. Рябинина Н. О. Руководство по проведению полевой практики по ландшафтоведению и ландшафтному планированию : Учебно-методическое пособие для студентов, обучающихся по специальностям «Геоэкология» и «Природопользование» / Н. О. Рябинина – Волгоград : Изд-во ВолГУ, 2004. – 120 с.
17. Счастливая И. И. Общее ландшафтоведение. Курс лекций. / И. И. Счастливая. – Мн. : БГУ, 2002. – 90 с.
18. Чупахин В. М. Основы ландшафтоведения / В. М. Чупахин. – М. : Агропромиздат, 1987. – 168 с.

Інформаційні ресурси

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://geografica.net.ua	Географіка. Географічний портал
http://www.geograf.com.ua	Географія. Мислення, що змінює світ
http://geo-teacher.net.ua	Я йду на урок географії та економіки
http://compas.ucoz.com	Для географа
http://geoknigi.com/book.php	BookFinder. Найбільша електронна бібліотека рунету.
http://www.twirpx.com	Спеціалізована електронна бібліотека
http://geoknigi.com/book.php	Пізнавальний сайт географія
http://www.alleng.ru/edu/geogr.htm	Освітні ресурси Інтернету — Географія.